

СПРАВА КАНОНІЗАЦІЇ СВЯТИТЕЛЯ ІЛАРІОНА (ОГІЄНКА)

СПРАВА КАНОНІЗАЦІЇ СВЯТИТЕЛЯ ІЛАРІОНА (ОГІЄНКА)

* 2012 рік — Рік Івана Огієнка: гідне пошанування

23 вересня 2011р. відбувся
Архірейський Собор Української
Автокефальної православної Церкви
(УАПЦ), на якому було прийнято
ухвалу про можливість зарахування
до лику святих митрополита Іларіона
(Огієнка), Блаженнішого митрополита
Вінніпегу та всієї Канади.
Подаємо матеріали Собору і матеріали
доканізації (Акафіст Святителю
Іларіону (Огієнку) і його Житіє.

**УКРАЇНЬСКА АВТОКЕФАЛЬНА
ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА
Львівсько-Самбірська єпархія**

Ідентифікаційний код 37342764, Львівська обл. м.Самбір, вул. Окружна 14

Його Блаженству,
Блаженнішому Мефодію,
Митрополиту Київському і всієї України,
Предстоятелю УАПЦ

Прохання

Ваше Блаженство!

Питання щодо канонізації митрополита Іларіона (Огієнка), Блаженнішого Митрополита Вінніпегу та всієї Канади, на порядку денному стоїть давно.

Існують численні звернення православних віруючих з Польщі, Канади, країн Західної Європи. Про причислення його до лику святих лунають заклики у Православному середовищі України усіх трьох віток роз'єдного Православ'я.

Митрополит Іларіон (Огієнко) є винятковим прикладом вченого, подвижника Православ'я, у часах безпосередньо наближених до нас. Волею

Господньою, власне, йому судилося стати перекладачем рідною мовою славнозвісного Святого Письма – Біблії, а таке без волі Господньої не відбувається. Тому особливо наполягає і просить про це українська інтелігенція та духовенство.

З Вашого благословення Предстоятеля УАПЦ, Блаженнішого Митрополита Мефодія, на знак майбутньої канонізації та всецерковного прославлення митрополита Іларіона (Огієнка), укладені Акафіст йому та Житіє. Триває праця над написанням служби святителю. Канонізаційна комісія Львівсько-Самбірської єпархії приготувала своє напрацювання в цій благодатній справі, яке подається на розгляд Священного Архієрейського Собору.

Уклінно прошу Ваше Блаженство, внести на розгляд Священного Собору питання про канонізацію Святиителя Іларіона (Огієнка).

Існують беззаперечні підстави вважати, що позитивне вирішення цього питання буде сприяти піднесенню духовного авторитету УАПЦ серед православних українців як в Україні, та і всієї Української діаспори у світі.

Вашого Блаженства смиренний послухник,
Член Канонізаційної Комісії УАПЦ:
ІОАНН, єпископ Львівський і Самбірський

ПРОТОКОЛ АРХІЕРЕЙСЬКОГО СОБОРУ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

(Київ, Патріархія УАПЦ, 23 вересня 2011 р. Б)

Присутні:

Блаженніший **МЕФОДІЙ**, Митрополит Київський і всієї України,
Предстоятель Української Автокефальної Православної Церкви

Преосвященний **ІЛАРІОН**,
Єпископ Черкаський і Кіровоградський

Преосвященний **ВОЛОДИМИР**,
Єпископ Житомирський і Поліський

Преосвященний **АФНАСІЙ**,
Єпископ Харківський і Полтавський

Преосвященний **ГЕРМАН**,
Єпископ Чернівецький і Хотинський

Преосвященний **ІОАНН**,
Єпископ Львівський і Самбірський

Преосвященний **ВОЛОДИМИР**,
Єпископ Вишгородський і Подільський, вікарій Київської Єпархії

Преосвященний **МСТИСЛАВ**,
Єпископ Тернопільський і Червоноградський, вікарій Тернопільської Єпархії

Преосвященний **АДРІАН**,
Єпископ Хмельницький і Кам'янець-Подільський

Слухали:

Предстоятеля УАПЦ, Блаженнішого Митрополита МЕФОДІЯ про необхідність відзначення 90-річчя заснування Автокефальної Православної Церкви та необхідність фінансового забезпечення відзначення Єпархіями УАПЦ.

Вирішили:

Доручити Предстоятелю УАПЦ Блаженнішому Митрополиту МЕФОДІЮ звернутися до Високопреосвященніших митрополитів Галицького Андрія та Львівського Макарія з проханням надати фінансову допомогу Патріархії УАПЦ у справі відзначення 90-річчя заснування Української Автокефальної Православної Церкви.

Слухали:

Предстоятеля УАПЦ, Блаженнішого Митрополита Мефодія про зустріч з Патріархом Київським і всієї Русі-України Філаретом, що відбулася у м. Києві 14 вересня цього року за сприяння Президента України В. А. Ющенка (2005-2010 рр.) під час якої головою Київського Патріархату було висловлено пропозицію відновити між Українською Автокефальною Православною Церквою та УАПЦ Київського Патріархату діалог з метою об'єднання.

Вирішили:

1. Схвалити ініціативу Предстоятелів Української Автокефальної Православної Церкви та УПЦ Київського Патріархату щодо унормування стосунків між обома Церквами як актуальну та таку, що відповідає вимогам сучасного церковного та суспільного життя, продовжує переговорний процес між Українською Автокефальною Православною Церквою та УПЦ Київського Патріархату, який було започатковано у червні 2001 р.Б. у Константинополі.
2. Поновити діалог Української Автокефальної православної Церкви з УПЦ Київського Патріархату з метою відновлення єдності Православної Церкви в Україні.
3. Для ведення переговорного процесу з УПЦ Київського Патріархату сформувати Комісію Архієрейського Собору Українською Автокефальною Православною Церквою у складі: митрополит Галицький Андрій (Голова), митрополит Львівський Макарій, подільський Володимир, Єпископ Львівський і Самбірський Іоанн.
4. Шанобливо довести до відома Патріарха Київського і всієї Русі-України УПЦ Київського Патріархату та Священного Синоду цієї Церкви позицію Архієрейського Собору Української Автокефальної Православної Церкви щодо відновлення єдності Українського православ'я:
  - Об'єднання Українського Православ'я має відбуватися на чіткій канонічній основі з відома та схвалення Вселенського Патріархату, який з історичної точки зору є Церквою-Матір'ю давньої Київської Митрополії.
  - Оскільки Українська Автокефальна Православна Церква з особливою канонічною шаную ставиться до Вселенського Патріархату, що відображено у її статуті та документах Помісних та Архієрейських Соборів, передумовою об'єднання є відмова УПЦ Київського Патріархату від необгрунтованої критики Вселенського Патріархату та молитовного спілкування з церковними спільнотами альтернативними до вселенського Православ'я.
  - Корисним для церковного життя України є також залучення до переговорного та об'єднавчих процесів представників Української Православної Церкви, більшість єпископату якої сьогодні на чолі зі своїм Предстоятелем бажає подолання наслідків розділення і церковної кризи в Україні та унормування канонічного положення Православної Церкви в Україні.
  - Модель відновлення єдності Православної Церкви в Україні, зокрема, відновлення євхаристійної єдності між Українською Автокефальною

Православною Церквою та главою та єпископатом УПЦ Київського Патріархату має відповідати канонічній традиції православної Церкви; мати компромісний характер, тобто не вести до механічного “поглинення” однієї юрисдикції іншою; передбачити збереження канонічних органів Української Автокефальної Православної Церкви, зокрема її Предстоятеля та Архієрейського Собору на період становлення церковних структур об’єднаної Церкви (з подальшим утворенням єдиної церковної структури).

- Однією з проблем на шляху відновлення повної канонічної єдності між Українською Автокефальною Православною Церквою та Патріархом Київським і всієї Русі-України є канонічне становище дійсного предстоятеля УПЦ Київського Патріархату, що вимагає додаткового канонічного дослідження як з боку Української Автокефальної Православної Церкви, так і каноністами Вселенського Патріархату.
5. Закликати єпископат, священство та вірних Української Автокефальної Православної Церкви підносити молитви до Господа за улікування трагічного розділення та якнайшвидшого відновлення церковної єдності.

Слухали:

Прохання Преосвященного Іоанна, єпископа Львівського і Самбірського дослідити можливість про зарахування до лику святих (у чині сповідників-страстотерпців) спочилого Святішого Патріарха Київського і всієї Русі-України Володимира (Романюка).

Вирішили:

Утворити спеціальну Комісію для вивчення життя та служіння Першосвятителя, а також свідчень про благодатну Божу поміч після молитов, звернених до спочилого.

Слухали:

Прохання преосвященного Іоанна, єпископа Львівського і Самбірського дослідити можливість зарахування до лику святих митрополита Іларіона (Огієнка), Блаженнішого Митрополита Вінніпегу та всієї Канади.

Вирішили:

Утворити спеціальну комісію для вивчення життя та служіння Блаженнішого Митрополита Вінніпегу та всієї Канади та благословити Комісії співпрацювати у цій справі з Українською Православною Церквою в Канаді, на канонічній території якої відбувалося служіння Першосвятителя.

Слухали:

Прохання Преосвященного Іоанна, єпископа Львівського і Самбірського про заснування на базі громади монастиря на честь новопрославленого благовірного гетьмана Петра (в миру Петра Конашевича-Сагайдачного).

Вирішили:

Благословити заснування монастиря на честь новопрославленого благовірного гетьмана Петра (в миру Петра Конашевича-Сагайдачного).

Слухали:

Прохання Преосвященного Іоанна, єпископа Львівського і Самбірського про заснування с. Чуква Самбірського району Львівської області Свято-Введенського чоловічого монастиря.

Вирішили:

Благословити заснування Свято-Введенського чоловічого монастиря у с. Чуква Самбірського району Львівської області.

*Додаток до протоколу
Архієпископ Уманський? Того: з рішенням Св. Синоду
збірник*

Слухали:

Преосвященного Володимира, єпископа Вишгородського і Подільського про потребу відзначення 20-річчя з дня смерті Святішого Патріарха Київського і всієї України Метислава.

Вирішили:

Благословити відзначення 20-річчя з дня смерті Святішого Патріарха Київського і всієї України Метислава та створити відповідний організаційним комітет при Патріархії Української Автокефальної Православної Церкви.

+ *Методій*

Митрополит Київський і всієї України,
Предстоятель Української Автокефальної Православної Церкви

+ *Леонтій*

Єпископ Черкаський і Кіровоградський

+ *Василь*

Єпископ Житомирський і Поліський

+ *Авраам*

Єпископ Харківський і Полтавський

+ *Сергій*

Єпископ Чернівецький і Хотинський

+ *Іоанн*

Єпископ Львівський і Самбірський

+ *Володимир*

Єпископ Вишгородський і Подільський, вікарій Київської Єпархії

+ *Метислав*

Єпископ Тернопільський і Червоногородський, вікарій Тернопільської Єпархії

+ *Іван*

Єпископ Хмельницький і Кам'янець-Подільський

ПРОТОКОЛ АРХІЕРЕЙСЬКОГО СОБОРУ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

(Київ, Патріархія, 23 вересня 2011р. Б)

Слухали:

Доповідь Предстоятеля Української Автокефальної Православної Церкви щодо необхідності активізації місії Української Автокефальної Православної Церкви в регіонах.

Вирішили:

Доручити Патріархії УАПЦ пошук кандидатів для висвячення в єпископський сан для активізації місії УАПЦ в регіонах.

+ *Методій*
Митрополит Київський і всієї України,
Предстоятель Української Автокефальної Православної Церкви

+ *Іларіон*
Архієпископ Уманський, вікарій Київської Єпархії

+ *Іларіон*
Єпископ Черкаський і Кіровоградський

+ *Володимир*
Єпископ Житомирський і Поліський

+ *Андрій*
Єпископ Харківський і Полтавський

+ *Сергій*
Єпископ Чернівецький і Хотинський

+ *Іоанн*
Єпископ Львівський і Самбірський

+ *Володимир*
Єпископ Вишгородський і Подільський, вікарій Київської Єпархії

+ *Методій*
Єпископ Тернопільський і Червоногородський, вікарій Тернопільської Єпархії

+ *Антон*
Єпископ Хмельницький і Кам'янець-Подільський

**УКРАЇНЬСЬКА АВТОКЕФАЛЬНА
ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА**
**Київський центр голови усьогобого управління,
парафія Різдва Пресвятої Богородиці,
у Святошинському районі м. Києва**

Ідентифікаційний код 25943429, м.Київ, вул. Якуба Коласа, 25-а

ЖИТТЄ
СВЯТИТЕЛЯ ІЛАРІОНА (ОГІЄНКА)

“Немає в людини нічого милішого над свою рідну землю. Де хто народився, де провів дитячі роки, до тієї землі прив’язується він усією душою на ціле життя. А хто, буває, відірветься від своєї рідної землі, той мріє про неї, як про святість найбільшу. І багато людей, помираючи на чужбині, просять покласти їм у домовину бодай грудочку рідної землі...”

(Іван ОГІЄНКО)

Коли Господь Небесний кличе до життя земного певну людську особистість, то обов’язково пов’язує з її сутністю якусь конкретну мету – Божественне призначення. І благо, коли людина, створена Господом, з першими проявами свідомості розуміє це, старанно звіряючи кроки свого земного життя з волею Господньою, а всі свої людські сили, здібності гідно і дбайливо покладає на те, щоб воля Творця була достойно зреалізована буттям земним.

Ось так, власне, відбулася у земному подвижницькому побожному житті доля Івана Івановича Огієнка, митрополита Іларіона, якого Господь наш покликав до життя, а він зреалізував свій земний вік якнайдосконаліше, дбайливо узгіднюючи його з волею Господнього Провидіння, з тією метою Небесною, яку завжди відчував у собі, заради якої жив, звершував свої подвиги земні і спочив, призваний Господом до осель небесних з великою надією у Бозі.

Народився видатний святий Православної Церкви, великий український богослов та учитель благочестя у містечку Брусилів Радомишльського повіту Київської губернії (нині селище міського типу, районний центр Житомирської області) в бідній селянській родині Івана та Єфросинії Огієнків. Був шостою дитиною в сім’ї. Коли Івану ледь виповнилося два роки, внаслідок нещасного випадку загинув батько.

1896 року закінчив початкову чотирирічну школу в Брусиліві. Далі навчався у Київській військово-фельдшерській школі. Із товаришем по навчанню Юхимом Придворовим (майбутній російський поет Дем’ян Бедний) редагував рукописний місячник “Моя бібліотека”. Закінчивши 1990 року повний фельдшерський курс, за направленням комісії працював у Київському військовому шпиталі. У травні 1903 року в містечку Остріг склав іспити в місцевій гімназії, отримавши відповідне свідоцтво. 1909 року закінчив Київський університет Святого Володимира, де займався у філологічному семінарі професора В. Перетца. Згодом навчався на Вищих Педагогічних курсах, працював у Київському комерційному інституті. З 1915 року викладав у Київському університеті, був приват-доцентом на кафедрі мови і літератури. У 1917-1918 рр. Відіграв значну роль в українізації вищих навчальних закладів і шкільництва. Доктор філосо-

фії (1932; університет Брно, Чехослооваччина, за працю: “Українська літературна мова XVI ст. і Крехівський Апостол 1560 р.”). З 1918 р. – професор кафедри історії української культури Київського Українського Державного Університету. 14 січня 1918 року І. Огієнко виступив на Всеукраїнському Церковному Соборі у Києві з доповіддю “Відродження Української Церкви”, в якій аргументовано довів право Української Церкви на самостійне існування. Влітку 1918 виступив засновником і став першим ректором Кам’янець-Подільського державного українського університету (урочисто відкрито 22 жовтня 1918 року). Огієнко читав в університеті курс лекцій “Українська культура”, за якими 1918 року видає книжку. 5 січня 1919 року І.Огієнка призначено міністром освіти УНР, він працював в урядах Володимира Чехівського та Сергія Остапенка. У 1919-1920 роках – міністр віросповідань УНР в урядах Ісаака Мазепи та В’ячеслава Прокоповича. 16 листопада 1919 р., після від’їзду Директорії УНР з Кам’янця-Подільського, Огієнко став Головноуповноваженим уряду.

Захоплення Кам’янця-Подільського більшовицькими військами (16 листопада 1920 р.) змусило Огієнка емігрувати до Польщі. З 1920 р. жив у місті Тарнові, де заснував видавництво Української Автокефальної Церкви, що випускала брошури і невеликі за обсягом книги, автором яких був сам Огієнко. В 1921 р. був членом Ради Республіки, а до 1924 р. – міністром у справах віросповідань Української Народної Республіки в еміграції (уряду УНР в екзилі). З 1922 р. – дійсний член Наукового товариства ім. Т. Шевченка.

Від 1924 р. І. Огієнко викладав українську мову у Львівській учительській семінарії, впродовж 1926-1932 рр. був професором церковнослов’янської мови на богословському факультеті Варшавського університету. Звільнений польською владою як активний прихильник українізації православної церкви. Заснував і редагував у Варшаві журнал “Рідна мова” (1933-1939 рр.) і “Наша культура” (1935-1937 рр.), які сприяли популяризації української культури, норм єдиної літературної мови серед українців за межами УРСР. Виступав проти русифікаторської політики тогочасного керівництва радянської України. Виступав як творець нової наукової дисципліни – палеотипії, галузі знання про книжки старого друку (“стародруки”).

Уся Огієнкова юність, молодість і значна частина зрілого віку промайнули у великій особистій праці для здобуття життєвих знань, довшеної освіти. Немовби дбайливо виконуючи заповідь Божу про примноження талантів, він старанно збагачувався знаннями з молитовою і довірою до Господа Бога нашого. Всі ті здобуті знання і лягли в добротну основу для майбутньої церковної і святительської діяльності, великого українського праведника і православного подвижника благочестя.

Простежуючи його церковну діяльність, необхідно відзначити, що був він одружений, являючи себе взірцевим сім’янином. Овдовів Огієнко в 1937 році після смерті дружини Домініки Данилівни. 9 жовтня 1940 р. був пострижений в чернецтво в Яблочинському Свято-Онуфрієвському монастирі митрополитом Діонісієм (Валеденським), предстоятелем Польської Православної Церкви.

19 жовтня 1940 р. на Холмському Соборі був наречений (під ім’ям Іларіона) єпископом Холмським і Підляським. Чин наречення провели: митрополит Діонісій (Валденський), предстоятель Польської Православної Церкви, архієпископ Празький Савватій та єпископ Люблінський Тимофій (Шретер). На наступний день (20 жовтня) в Холмському Соборі ці самі ієрархи звершили архієрейську хіротонію найменованого в єпископа Іларіона. Як архієрей організовував українську церкву на Холмщині, ввівши українську мову в богослужіння. Виголосив сотні проповідей, багато з яких видано або розійшлося в

рукописних списках. Заснував в єпархії друкарню і видавництво, велику єпархіальну бібліотеку, що налічувала десятки тисяч томів. У цей же період написав безліч віршованих (писав вірші з юних років) і прозових творів в основному духовно-повчального змісту. Належав до Української Автокефальної Православної Церкви, відновленої на території, що канонічно підпорядковувалася архієпископу Полікарпу (Сікорському). Здійснивав українізацію церкви на Холмщині запровадженням української мови у богослужіння. З 16 березня 1944 р. – митрополит Холмсько-Підляський УАПЦ.

Улітку 1944 р. І. Огієнко змушений емігрувати в Словаччину, потім до Швейцарії (жив у Лозанні), а у вересні 1947 р. до Канади. У місті Вінніпег редагував літературно-науковий місячник “Слово істини”.

8 серпня 1951 р. на Надзвичайному Соборі у Вінніпезі І. Огієнка обрали предстоятелем Української Греко-Православної Церкви у Канаді і митрополитом Вінніпегу. Огієнко доклав чимало зусиль для організації та розбудови українського національно-культурного та релігійного життя у Канаді. Заснував Теологічне товариство (нині “Теологічне товариство митрополита Іларіона”), здійснив реорганізацію богословського факультету Манітобського університету, перетворивши його в Колегію ім. Св. Апостола Андрія (готує православних священників для українських громад у всьому світі), очолював Науково-Богословське товариство, розгорнув велику науково-дослідницьку та видавничу діяльність. Відновив видання і продовжував редагування науково-популярного журналу “Наша культура” (1951-1953 рр., від 1954 р. – “Віра і культура”).

28-30 квітня 1960 р. у Вінніпезі відбувся Акт Духовної Злуки всіх трьох українських православних митрополій: Української Греко-Православної Церкви Канади, української Православної Церкви в США та Української православної Церкви в екзилі (з центром в Західній Німеччині). Справа життя Івана Огієнка (з 1936 по 1955 роки) – переклад українською Біблії, що до сьогодні є неперевершеним надбанням українського народу. Повністю фундаментальний переклад (який включає і неканонічні книги) “Біблії, або книг Св. Письма Старого і Нового Заповіту” вийшов в Лондоні в 1962 на 1529 сторінках.

У колі наукових інтересів Огієнка – мовознавця були проблеми кириличної палеографії, історії старослов'янської та української мов, будови, стилістики та культури української мови, питання українського правопису. Основні праці: “Українська культура” (1918, 1991, 1992, 2002), “Український стилістичний словник” (1924), “Історія українського друкарства” (1925, 1994), “Костянтин і Мефодій. Їх життя та діяльність” (1926), “Нариси з історії української мови. Система українського правопису” (1927), “Пам'ятки старослов'янської мови X-XI віків” (1929), “Крехівський Апостол” (1930), “Історія української літературної мови” (1950, 1995, 2001), “Грамматичні основи української літературної мови” (1951), “Український літературний наголос” (1952), “Наша літературна мова. Як говорити й писати по-літературному” (1954), “Етимологічно-семантичний словник української мови” (т. 1-4, 1979-1995).

Святитель Іларіон (Огієнко) у житті земному був обранцем Божим і Господнім апостольським посланцем до нашого часу, до всіх людей сьогодення, а особливо – до православного єпископату. Бо, власне, тоді, коли під дією богоборчої влади, ці святі поняття почали розмиватися й енергійно нищитися, він, за призначенням Небесним, вийшов на ниву, яку йому вказав Господь, взявся старанно за плуга молитви і святительського подвигу і почав доглядати ту Рідну ниву, ту землю, яка позаростала бур'янами, бадиллям, чагарниками. А зоравши її, дбайливо засівав Словом Божим, яким Господь Бог Небесний щедро нагородив його в земному житті. Як його вічна, безсмертна душа піклувалася про Церкву Православну, як уболівала в часи гоніння та поневірянь над Церквою над народом нашим! Він скорботно спостерігав за

цим страшним явищем з висоти своєї освіченості та особливої духовності і – працював, працював, покладаючи всі свої життєві сили для виконання Господнього земного призначення. І що більшали ці поневіряння Землі Української, народу нашого та його Церкви, то міцнішало бажання Святителя Іларіона стати та служити Богові, своєму народові і Церкві Його. Це взірєць для всіх нас, людей заблуканого сьогодення. Із сього богоносного Джерела сьогодні мають змогу, святу можливість почерпнути всі, хто прагне гідності, правди і спасіння.

В 1995 році в Україні засновано премію імені Івана Огієнка. 2002 року канадською владою передано Україні частину архіву митрополита Іларіона, який спочив у Бозі у м.Вінніпезі і похований на православної секції Меморіального парку “Глен Іден”.

Все викладене вище, тай багато іншого, що не вмістилося у ці стислі рядки, є вагомою підставою для звернення-прохання до Освяченого Собору нашої Святої УАПЦ про причислення до лику Святих Митрополита Іларіона (Огієнка) – як Святителя Українського Православ'я та подвижника благочестя в сучасності.

**АКАФІСТ
СВЯТИТЕЛЮ ІЛАРІОНУ (ОГІЄНКУ),
БЛАЖЕННІЙШОМУ ПРЕДСТОЯТЕЛЮ УГПЦ В КАНАДІ**

(Матеріали до канонізації)

Кондак 1

Вибраний Ісповіднику Христові, Подвижнику та Духовний Звитязцю українського роду нашого, Святителю отче Іларіоне, світлою і дорогою пам'яттю твоєю втішаючись, дякуємо Богові за дивовижне прославлення Твоє у Церкві Православній. Ми радісними піснеспівами утішаємо Тебе, молитвеника та заступника нашого. А Ти, що маєш сміливість та наснагу перед Господом, від усяких нас бід визволяй, щоб до Тебе взивали:

Радуйся, угоднику Божий, Святителю Іларіоне, Окрасо Церкви і України Похвало.

Ікос 1

Ангелів наслідуючи у земних прагненнях своїх, з'явився Ти, богомудрий Іларіоне, маючи постійне устремління до досконалості, ангельською ревністю змолоду себе оздоблював. Через це й Ангелом Церкви народу Українського, по світу розсіяного, Богом достойно Ти прославлений, наставляючи всіх до спасіння, виявляючи собою правило віри та взірєць смиренності, стриманості й любові. Через це, дітьми духовними твоїми почуваючись, з любов'ю співаємо Тобі:

Радуйся, Ангелів Божих насліднику сумлінний;

Радуйся, сил небесних нині співрозмовнику та співслужителю;

Радуйся, Заповіді Господні вірно у непорочності зберіг Ти;

Радуйся, великий плід духовний для Христа вчинив Ти;

Радуйся, бо ревною молитвою дух свій окриляв Ти;

Радуйся, тих, що з любов'ю вшановують пам'ять Твою, від бід покриваєш Ти;

Радуйся, угоднику Божий, Святителю Іларіоне, Окрасо Церкви і України Похвало.

Кондак 2

Збагнув Ти марноту світу сього пагубного, переживаючи випробування та утиски його, тож серцем своїм з пожадливістю сприймав світську мудрість яка відкрилася тобі ще в молодості, Отче Іларіоне: здобувши медичні знання, університетську освіту, до викладацької честі дійшов. Але незважаючи на зна-

ння здобуті та почесні світські, до небес звертав ти серце. Через це блага і легке Христове ярмо зі сумлінням прийняв Ти понад усе, оспівуючи Творцеві всього ангельську пісню: Аلیلуа.

Ікос 2

Розум, даний Тобі божественним Промислом, спостерігаючи, призначили Тебе, праведнику і подвижнику Іларіоне, українці для справи державної, постановили започаткувати та очолити вищу українську освіту. Але Проведіння Боже завжди спроваджувало тебе до Справи Господньої. А ми, в Тобі вбачаючи вибрану посудину Духа Святого, з милуванням ось так звисаємо:

Радуйся, бо під покровом святих, в Землі Українські прославлених, поклав початок подвигів своїх;

Радуйся, християн Землі Української пресвітла окрасо;

Радуйся, святителів побожних улюблений співрозмовнику;

Радуйся, подвижнику смиренний, що всю надію на Бога поклав;

Радуйся, вибраннику Христів з землі Української преблаженний;

Радуйся, заступнику непереможний, Богом даний нам;

Радуйся, угоднику Божий, Святителю Іларіоне, Окрасо Церкви і України Похвало.

Кондак 3

Сила Божа огорнула Тебе, подвижнику Христів Іларіоне, коли Ти від святителя Дионісія на чужині священницьку висвяту сприйняв, щоб пасти стадо Христове та спрямовувати людей до спасіння, оспівуючи купно з ними Богові, у Святій Тройці славленому, пісню похвальну: Аلیلуа.

Ікос 3

Маючи смирення правдиве, Ти як послух небесний невдовзі єпископську висвяту прийняв, бачачи великі випробування, що настали для Українського Православ'я та людей в розсіянні суцях. Стільки багато випробувань випало на долю Твою, блаженний праведнику Іларіоне. Та все в терпеливості і відданості Богові виніс Ти. Тому і ми, наслідуючи від Христа успадковану істину незлобивість Твою, ось так співаємо Тобі:

Радуйся, праведністю та терпеливістю своєю небеса до нас прихилив;

Радуйся, бо Ти смиренням та відданістю волі Божій ворога здолав;

Радуйся, для ченців батьком та наставником богомудрим явився Ти;

Радуйся, українського народу Божого побожний і гідний керманичу;

Радуйся, Престолу Божого вірний і побожний служителю;

Радуйся, теплий перед Богом за нас ходатаю;

Радуйся, угоднику Божий, Святителю Іларіоне, Окрасо Церкви і України Похвало.

Кондак 4

Буревій гонінь на Церкву Господню у світі лукавому піднесло зломудрствування людське. Ти ж бо, Іларіоне богомудрий, в ті часи з пильністю споглядав на великих Отців і Учителів Церкви Христової. Від них почерпав благодать, мудрість та насагу для свого святительського служіння. Тож сповнений Божою благодаттю та їх молитовним заступництвом, стверджуючи братію свою у вірі Православній, закликав непорочно співати Богові: Аліліуа.

Ікос 4

Почув про Боговгодне життя Твоє, святителю божий Іларіоне, та про високу освідченість твою, український люд православний, в Україні та у розсія-

ні перебуваючи, благав тебе Службу Божу та Чини Богослужбові в рідній мові відродити та громадам українським надавати. Ти ж із великою любов'ю послужив цій праці боговгодній, правдиво гідним виявляючи себе всьому великому покликанню духовному, дарував народу тексти богослужб отчою мовою. І ми за це ось так виголошуємо Тобі.

Радуйся, бо апостольське посланництво в душі своїй ясно відчував завжди;
Радуйся, бо апостолом для розсіяного по світу українства став;
Радуйся, святительську працю наполегливо і гідно звершував Ти;
Радуйся, Апостольських переказів вірний охоронцю;
Радуйся, Архіпастирського Чину непохитний виконавцю;
Радуйся, Вівтаря Господнього служителю достойний;

Радуйся, угоднику Божий, Святителю Іларіоне, Окрасо Церкви і України Похвало.

Кондак 5

Богоплинною зорею, що до Небесного Єрусалима шлях указує, сприйняли тебе українці, світами розсіяні та й в Україні суцї, предивний Іларіоне, святителю наш. Вони з любов'ю наслідували Тебе, прислухаючись до душопожитих повчань Твоїх та на Твою подиву гідну працелюбність споглядали, на світлий образ чистого життя Твого, навчались взивати разом з Тобою до Бога, що предивний у святих Своїх: Алилуя.

Ікос 5

Усвідомлюючи своє служіння як Небом обране та Господом призначене, часто вчитувався Ти, святителю Іларіоне, у твори великих отців та учителів, подвижників Православного Сходу, осягав велику силу їх богоспоглядання, бачив могутні звершення та подвиги їх святого подвижницького життя. Ми ж бо в цьому також визнаємо Божественне покликання Твоє, в любові прославляючи Тебе, ось так звиваємо:

Радуйся, апостольський спадкоємцю, гідний і щирий ревнителю;
Радуйся, архіпастирю милостивий та співчутливий;
Радуйся, архієреїв Православних окрасо;
Радуйся, пастирю добрий, що душу свою за паству поклав;
Радуйся, вчителю золотословий;
Радуйся, богосайний світильнику Церкви Христової, що в темряві віку цього засяяв;

Радуйся, угоднику Божий, Святителю Іларіоне, Окрасо Церкви і України Похвало.

Кондак 6

Проповідником вчення Христового не лише словами, але й ділами явився Ти, Святителю Іларіоне. Уболіваючи за увесь світ хрещений, Ти з особливою скорботою та переживаннями клопотався про багатотраждальний український народ, по цілому світі розсіяний, як Пастир Добрий на образ Пастироначальника Христа всіх з любов'ю спрямовував до спасіння, всім узірць життя за Заповідями Христовими подавав, усіх повсякчас взивати навчав до Бога: Алилуя.

Ікос 6

Засяяв ти ранком світосайним для Краю Українського, Святителю Божий Іларіоне, і паству, тобі довірену, світлом чеснот своїх освітив. Висотою освіченості, глибиною смирення та величчю побожності здобув Ти високе довір'я серед українства достойного. Святителі в екзилі, зібравшись на собор свій, об-

рали Тебе предстоятелем Української Церкви в Канаді. Тож, подивляючись чеснотами Твоїми, досконалого святителя Христового, наслідуємо життя Твоє та убажаємо Тебе, ось так звиваючи:

Радуйся, бо Ти даруєш голодним поживу незубожну;
Радуйся, заступнику скорий ображеним;
Радуйся, утішителю благонадійний скорботним;
Радуйся, помічнику, що завжди готовий допомогти у бідах;
Радуйся, наставнику юнаків і юначок у невинності;
Радуйся, зміцніння могутнє для старців та немічних;

Радуйся, угоднику Божий, Святителю Іларіоне, Окрасо Церкви і України Похвало.

Кондак 7

Бажаючи всім серцем своїм богу Єдиному догоджати та рідній Україні для спасіння прислужитися, Ти подвигом добрим подвизався еси, подвижнику Христів Іларіоне, працю до праці у смиренності додаючи, Ти здобув честь і славу ще в земному святительстві своєму. Не було праці чи ідеї для справи Божої і для спасіння людей, котру б не підтримав Ти, усіх зігриваючи любов'ю своєю. Через це сподобився ще на землі достойно і праведно оспівувати пісню ангельську Богові: Алилуа.

Ікос 7

Нового і предивного молитвеника і чудотворця в Тобі виявив Господь серде розсіяння українського в світі, а також на рідній землі, Святителю-Отче Іларіоне. Через це пресвітлооздоблена Тобою Українська Церква Православна. Бо знаємо ми, що велику сміливість перед Христом Ти маєш, а багатогранна праця Твоя у світі сьому – це наша спадщина могутня та дорогоцінна. Тож до Христа молися, Святителю, за нас грішних, що в любові Тобі ось так звиваємо:

Радуйся, пресвітлий світильнику віри Православної;
Радуйся, Церкви Божої підмурку непохитний;
Радуйся, ревнителю незрівнянний побожності та благочестя;
Радуйся, скарбнице молитви, що ніколи не зубожіє;
Радуйся, впевнений будівничий Таїн Божих;
Радуйся, Паству свою Ти у вірі та побожності завжди оберігав;

Радуйся, угоднику Божий, Святителю Іларіоне, Окрасо Церкви і України Похвало.

Кондак 8

Подорожування земне боговгодне завжди з молитвами та надією на Бога звершував Ти, Святителю Іларіоне. Постійно на дорогах життєвих спрямовував погляд свій до тих, хто в історії нашого краю любив Бога та Україну над усе. Вивчаючи історію свого народу, все гідне і досконале сприймав Ти до серця свого. Великі князі кийвські слугували Тобі добрим прикладом віри та благочестя. Тож, вдивляючись у побожні життя їх на землі, і Ти оселився зі свяtimi, щоб оспівувати вічно похвальну пісню: Алилуа.

Ікос 8

Увесь Ти став небесним, бо ніколи не вагався у вірі, Святителю Божий Іларіоне. Провадячи життя своє серед чужовірців, Ти не зраджував вірі батьків наших – святому Православ'ю. Тому що взорували тобі в житті земному Печерські отці Святі, Антоній і Феодосій з усією братією, та великі святителі українські:

Іларіон Київський, Климент Смолятич, Кирило Турівський і решта всі Українські владики святі. Через це ми, сповнені вдячності, ось так співаємо Тобі:

Радуйся, Христу у менших браттях Його вірно послужив ти;
Радуйся, Двері Божого милосердя Ти нам відчиняєш;
Радуйся, навіть після переселення Твого до Бога Ти з нами перебуваєш;
Радуйся, джерело милосердя для людей завждиплине;
Радуйся, благоносний просвітителью для заблудження потьмарених;
Радуйся, з небесних висот Ти на скорботи наші споглядаєш;

Радуйся, угоднику Божий, Святителю Іларіоне, Окрасо Церкви і України Похвало.

Кондак 9

Усі люди Землі Української прославили Бога, запізнавши предивні ангельські наміри Твої: Святе Письмо мовою українською перекласти для гідного і досконалого засвоєння Його народом своїм. Важким видався той подвиг Твого побожного життя. Але пройнявшись вірою, надією та любов'ю, великими сподіваннями на допомогу Божу, сповнений молитви та наснаги Небесної, Ти приступив до цієї праці святої, визнаючи до дивовижного у святих Своїх Бога: Аلیلуя.

Ікос 9

Проповіднику веломовний, великий архіпастирю Церкви Христової, як восхвалити тебе з гідністю, вічної слави достойного, Святителю-Отче Іларіоне. Хто ж бо зможе розповісти про натхнення душі Твоєї, коли звершував ти подвиг перекладу Святого Письма. У думках Твоїх світлих був Край Український, народ богообраний його та Михаїл Армістратиг над нами, з розпростертими крилами та вогненным мечем своїм. Тому успішно звершувалася гідна праця Твоя, розкриваючи народу своєму Тайни Небесні та споріднюючи його з Господом. Тож співаємо за це з вдячністю Тобі:

Радуйся, мешканцю пресвітлих осель райських;
Радуйся, через подвиги свої земні Ти і нас до Неба закликаєш;
Радуйся, Ти Словом Господнім сльози та зітхання побожних припиняєш;
Радуйся, ти надією, яку нам дарував, прохання працюючих і обтяжених швидко здійснюєш;
Радуйся, богові дані обітници Ти виконувати спонукаєш;
Радуйся, Біблію народу у мові його давши, Ти сліпим прозоріння, а глухим слух подаєш;

Радуйся, угоднику Божий, Святителю Іларіоне, Окрасо Церкви і України Похвало.

Кондак 10

Спасіння вірне успадкував єси, Святителю наш Іларіоне, Ти світильником, що горить і світить для народу свого, став, за словом Христовим. Козацького роду був, тож уся одвічна і довічна козацька громада, пишавшись подвигами Твого побожного подвижницького життя, з вдячністю визнає Богів: Аلیلуя.

Ікос 10

Стіною миру благонадійного у Церкві Православній постаєш Ти, Святителю Іларіоне. Бо всю любов українську до просвітництва від школи Десятинної Церкви та школи Святої Софії, від Братських шкіл, Острозької та Києво-Могилянської академії, від усіх яскравих представників їх, успадкувала безсмертна душа Твоя. Тому Святительській праці Твоїй молитовно спи-

яли: Костянтин Острозький і Петро Могила, Сильвестр Косів та Іннокентій Гізель, Лазар Баранович та Іоникій Галятовський, і всі решта праведників Землі Української, з якими і ми звиваємо до тебе:

Радуйся, учителю найгідніший, що від Учителя-Христа світло учительства сприйняв;

Радуйся, починання святих Апостолів за взірць завжди мав;

Радуйся, науку святих Отців та та Учителів Вселенної у серці оберігав;

Радуйся, мудрість саїтників, ченців та подвижників благочестя за скарби тримав;

Радуйся, всіх святих Землі Української вчителями своїми вважав;

Радуйся, молитву козацьку, що лунала у серці твоєму, все життя своє чув;

Радуйся, батьківські побожні настанови і накази завжди в душі зберігав;

Радуйся, угоднику Божий, Святителю Іларіоне, Окрасо Церкви і України Похвало.

Кондак 11

Спів молитовний подячний не змовкає від усіх, що побожно вшановують святу і світлу пам'ять Твою, Святителю Іларіоне. Бо у світлі добрих вчинків Твоїх спостерігаємо світло гетьманів наших благочестивих, і слово мудро-го Котляревського, любов до свого народу Шевченка і Гоголя та всіх, Господом Богом позначених талантами людей Землі Української. Їх молитвами і побожними сподіваннями вимолений у Бога Ти, праведнику Христів. Тому й вони всі сяють молитовною причетністю до подвигів твого життя, до праці перекладу Слова Божого рідною мовою, з удячністю співаючи богіві: Алілуя.

Ікос 11

Світільником благодатним став Ти у житті Православних українців, Святителю Іларіоне. Лагідним світлом смиренності і любові на свічнику Церкви Христової сяєш Ти донині. Після представлення свого засяяв еси у сьогоднішнього світлом на просвітлення. Для 20-го століття став Ти як Св.Іоанн Предтеча, що жорстокість та безглуздя Іродові сьогодні викривав і народ свій від безпам'ятства та гривності до покаяння закликав, за що не змовкаючи співаємо Тобі:

Радуйся, всі краї, українцями заселені, Ти світлом своїм освітив;

Радуйся, всієї землі нашої охоронцю невсипуший і полум'яний молитвенику;

Радуйся, з'явленням твоїм вірних до віри Православної спрямовуєш;

Радуйся, бо подвигами життя Твого чужославних до Православ'я наvertsаєш;

Радуйся, бо разом з силами небесними постійно Бога уславляєш;

Радуйся, угоднику Божий, Святителю Іларіоне, Окрасо Церкви і України Похвало.

Кондак 12

Благодаті Божої посудиною вибраною став Ти, Святителю Іларіоне. Нашим скарбом духовним серед зубожінь для лукавого, проводирем та пророком для народу, що розгубив любов та відданість Україні, Церкві Православній в Україні, людям у ваганнях та лінивості слабовірним. Особливо духовенству українському, що за всю історію землі нашої виявилось найзубожілим та слабким. Тож випросили у Господа благодать Божу, щоби нею зміцнені ми Господа Ісуса, всіх благ Подателя, завжди з Тобою прославляля, звиваючи: Алілуя.

Ікос 12

Оспівуючи незліченні і преславні труди Твої, прославляючи великі вчинки і подвиги, Святителю Отче наш Іларіоне, із замилюванням серця славимо, вихваляємо і звеличуємо благовоління до Церкви Православної серед сього-

дення як до вічного підмурку та утвердження істини. Як нам потрібен взірєць життя Твого, сповненого подвигів і боротьби, натхнення і сили, – усім ослабленим гріхами та маловір'ям! Через це Тобі як гарячому молитовному предстателю нашому перед Богом ось так промовляємо:

Радуйся, бо увійшов Ти до радості Господа свого як слуга благий та вірний;
Радуйся, Неба українського церковного, звіздо пресвітлая;
Радуйся, бо ти з усіма святими в небесах мешкаєш;
Радуйся, бо Ти і нас грішних, на землі любов'ю відвідуєш;
Радуйся, з Тобою Христос у віці нашому прославився;
Радуйся, Тобою-бо сатана у віці нашому посоромлений;

Радуйся, угоднику Божий, Святителю Іларіоне, Окрасо Церкви і України Похвало.

Кондак 13

О, превеликий угоднику Божий, праведнику, подвижнику, святителю Отче наш Іларіоне. Прийми ось це мале моління наше, на похвалу Тобі. В зубожілій та окраденій Україні Ти став нашим багатством духовним та пресвітлим. Тобою радіємо, в Тебе вчимося, щоб Ти, пошанований Богом Небесним талантами та праведністю, гідністю життя свого, допоміг і нам прожити земне життя з любов'ю до Бога, до України та до її Богом любимого народу. Щоб і на землі і у вічності змогли ми всі щиро і натхненно співати Богові нашому: Алилуя (3-чі).

Молитва Святителю Іларіону

О, Святителю наш великий, видатний Учителю, Пресвітлий Архієрею Христа Бога нашого від Української Землі. Не будемо просити у Тебе багатства земного і слави від долини сліз. Але благатимемо у Тебе, Святителя, мудрого порадики та вчителя українського досконалого і почесного, щоб Ти прийшов до часу нашого розгубленого та загубленого на манівцях сьогodenня. Навчив нас любити найперше Господа Бога нашого, Його Пречисту Богоматір, Святого Архістратига Михаїла, покровителя Києва та й усієї України, і усіх святих землі нашої та народу її. Навчи нас, Святителю Іларіоне, любити Український край наш, улюблений Богом Небесним, дорожити духовними здобутками його, одвічною честю українською та законами, постановами пращурів нищих побожних і святих. Поблагослови та спам'ятай єпископів землі нашої, щоб не губили честі духовної та звання Небесного в потураннях гріховному сьогodenню. Нехай вони в Тебе навчаться бути освіченими, побожними і благочестивими. Все учительство українське нехай також навчиться в Тебе і зберігає все те, від віків нами успадковане, бо ж Тобі надана благодать молитися за нас. Випроси заступництвом Твоїм у Всемилостивого Бога нашого миру та спокою для Церкви Його в Україні та у світі цілому, а для її пастирів – силу, щоб у ревності подвизалися вони для спасіння людей. Усіх нас спрямує, щоб ми у мирі та покайні непосоромлено скінчили життя своє таї стали спадкоємцями Небесного Царства, в якому і Ти сьогодні мешкаєш з ангелами і всіма святими, прославляючи Бога в Тройці славимо: Отця і Сина і Святого Духа. Амінь.